

قانون کیفر بزه های مربوط به راه آهن

مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۰

ماده اول- هر کس خاک ریز- خاک بر- پل- تونل- دیوار- سد- ابنیه- بالاست- تراورس ریل- پیچ و مهره ریل- اتصالی ریل- علائم خطر- تیرهای تلفن و تلگراف و سیم های آن و وسائل نقلیه راه آهن را خراب کند و بطور کلی عملی نماید که موجب خروج قطار از خط یا تصادم یا حادثه مهم دیگری شود به حبس با اعمال شاقه از پنج تا پانزده سال محکوم میشود. و اگر در نتیجه حادثه یک یا چند نفر کشته شود مرتکب محکوم باعدام خواهد شد.

هر گاه عمل منتهی بیکری از حادثه های مذکور نگردد در غیر مورد خرابی پل- تونل- و سد مرتکب بدو سال تا هفت سال حبس مجرد و در مورد پل و تونل و سد از ۴ سال تا ده سال حبس با اعمال شاقه محکوم میشود.

ماده دوم- هر کس در غیر مورد مذکور در ماده یک در متعلقات راه آهن عملی نماید که بیم خروج قطار از خط یا تصادم یا حادثه مهم دیگر برود مرتکب بحبس مجرد از دو تا پنج سال محکوم میشود و هر گاه عمل مذکور برای حرکت قطار فقط ایجاد مانعی نماید و بطور کلی اسباب اختلال حرکت قطار را فراهم کند مرتکب به حبس تادیبی تا دو سال محکوم میشود.

ماده سوم- هر گاه بزه های مذکور در ماده یک و دو در اثر توطئه و تبانی دو نفر یا بیشتر انجام یابد یک ثلث از کیفری که قطع نظر از تبانی برای مرتکب منظور میشود بکیفر مرتکب افزوده خواهد شد جز در مورد اعدام که مرتکب بهمان کیفر محکوم میشود.

ماده چهارم- هر گاه برای ارتکاب بزه های مذکوره در ماده یک جمعیتی از سه تن بالا تشکیل شود تشکیل دهندگان و محرکین فقط برای همین عمل به حبس تادیبی از شش ماه تا سه سال محکوم میشوند.

کسیکه عضو این جمعیت شده باشد فقط برای همین عمل به حبس تادیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد.

هر گاه از جمعیت مزبور دست کم سه تن مسلح باشند محرکین و تشکیل دهندگان هر یک به حبس با اعمال شاقه از سه سال تا ۵ سال محکوم میشوند و کسیکه عضو این جمعیت شده باشد بدو سال تا سه سال حبس مجرد محکوم میگردد.

ماده پنجم- هر یک از شرکت کنندگان که جمعیت مذکور در مواد فوق را منحل یا موجبات انحلال آنرا فراهم سازند یا از جزء طوطئه کنندگان [توطئه کنندگان] و عضویت جمعیت خارج شوند یا از وقوع بزه یا طوطئه [توطئه] یا تشکیل جمعیت برای ارتکاب بزه مانع شوند یا وجود جمعیت و تصمیمات آنرا بمامورین دولت افشا کنند از کیفر معاف خواهد بود مشروط بر اینکه پیش از تعقیب و پیش از وقوع بزه که جمعیت برای ارتکاب آن تشکیل شده اقدامات مزبور بعمل آمده باشد.

ماده ششم- هر کس اعمال مذکور در مواد ۱ و ۲ را از روی بی‌مبالاتی یا غفلت انجام دهد در مواردیکه کیفر بزه عمدی اعدام یا حبس با اعمال شاقه است بحبس تادیبی از یک سال تا سه سال و بتادیه غرامت از دویست تا ده هزار ریال محکوم میشود و در مواردیکه برای بزه عمدی حبس مجرد مقرر شده کیفر مرتکب حبس تادیبی از سه ماه تا دو سال و تادیه غرامت از صد تا هزار ریال میباشد.

جزای نقدی مندرج در این ماده به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ هیات وزیران در مرتبه اول به پنج (۵/۰۰۰/۰۰۰) تا دویست و پنجاه (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال و در مرتبه دوم به دو (۲/۰۰۰/۰۰۰) تا بیست (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال تعدیل شد.

ماده هفتم- هر کس وسائل نقلیه راه آهن را ضایع یا خراب کند بطوریکه از خاصیت بهره‌برداری بیاندازد در صورتیکه وسائط نقلیه از قبیل لکومتیو یا اتوموتورس باشد به حبس مجرد از دو تا پنج سال محکوم میشود و در مورد سایر وسائط نقلیه راه آهن کیفر مرتکب حبس تادیبی از ششماه تا سه سال خواهد بود مگر اینکه عمل مشمول عنوان شدیدتری باشد که در آنصورت مرتکب بکیفر همان بزه محکوم میگردد.

ماده هشتم- مسافریکه بدون جهت‌علامات موجوده در واگون‌ها [واگن‌ها] را از قبیل ترمز خطر و غیره بکار برد و قطار بایستد بتأدیه غرامت دویست تا پانصدریال ملزم خواهد شد.

جزای نقدی مندرج در این ماده به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ هیات وزیران به پنج (۵/۰۰۰/۰۰۰) تاده (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال تعدیل شد.

ماده نهم- مسافریکه به تجهیزات واگون [واگن] از قبیل چراغ- توریهای پنجره- شیشه- پرده- جایگاه- جامدان زیبایی وارد آورد بپرداخت خسارت طبق تعرفه راه‌آهن مصوب وزارت راه محکوم خواهد شد برای خسارتیکه قابل پیش‌بینی در تعرفه نبوده با رعایت اینکه مقدار خسارت از یکصد ریال تجاوز نکند طبق تشخیص اداره راه‌آهن ملزم خواهد شد در صورتیکه عمل مشمول عناوین کیفی باشد بکیفر مقرر برای آن عمل نیز در مراجع صالحه محکوم میشود.

ماده دهم- وجوه مذکور در ماده ۸ به تشخیص رئیس قطار وجوه مذکور در ماده ۹ مطابق تعرفه یا تشخیص راه‌آهن بحسب مورد در مقابل قبض رسمی اداری دریافت میگردد. در صورتیکه واردکننده خسارت اعتراضی داشته باشد میتواند پس از پرداخت وجه تا مدت ششماه بیکي از دادگاههای [دادگاههای] شهرستان خط سیر مراجعه نماید.

هر گاه واردکننده خسارت از پرداخت این وجوه امتناع نماید چنانچه مالی همراه داشته باشد رئیس قطار حق دارد بمیزان خسارت مورد مطالبه از مال او بازداشت نموده و طبق آئین‌نامه مصوب وزارت راه و وزارت دادگستری خسارت راه‌آهن را از آن استیفا نماید نسبت ببازداشت مال نیز واردکننده خسارت از تاریخ بازداشت آن بشرح بالا حق شکایت خواهد داشت.

هر گاه دارائی ممتنع کفایت خسارت وارده را ندهد یا دارائی نداشته و نتواند تضمین کافی بدهد چنانچه راه‌آهن مقتضی بداند میتواند صورت‌مجلس تنظیم و با خود او تحت مراقبت مامورین به نزدیکترین دادگاه مقصد ممتنع بفرستد. دادگاه در این قبیل موارد خارج از نوبت رسیدگی خواهد کرد.

ماده یازدهم- حمل مواد زود اشتعال و قابل احتراق و انفجار بدون اطلاع اداره راه آهن ممنوع است و مسافری که بدون اطلاع راه آهن مواد مزبور را در جامه دانها و اثاثیه خود در واگنها حمل کند یا آنها را جزو اثاثیه خود بقسمت حمل و نقل اثاثیه (توشه) بسپارد و همچنین هر کس بدون استحضار راه آهن مواد مزبور را برای حمل بوسیله واگنهای باری تحویل نماید محکوم بتادیه غرامت از دویست تا دو هزار ریال خواهد گردید.

در صورتیکه عمل مزبور منجر بحریق یا حادثه دیگری گردد که جرم شدیدتری شناخته شده باشد مرتکب بکیفر آن بزه محکوم خواهد شد.

جزای نقدی مندرج در این ماده به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ هیات وزیران به پنج (۵/۰۰۰/۰۰۰) تا بیست (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال تعدیل شد.

ماده دوازدهم- هر گاه کسی باعث تضییع یا تلف مالی بشود که برای حمل براه آهن سپرده شده است در قبال بنگاه [بنگاه] راه آهن مسئول خساراتی است که از این جهت براه آهن وارد شده باشد.

ماده سیزدهم (اصلاحی ۱۳۴۹، ۰۴، ۰۷)- هر کس در حریم راه آهن بدون اجازه کتبی بنگاه راه آهن ساختمان یا حفاریات و به طور کلی هر دخل و تصرفی نماید علاوه بر اجبار به اعاده محل بصورت اولیه محکوم بتادیه غرامت از پانصد ریال تا پنجهزار ریال خواهد شد آنچه پیش از اجرای اینقانون داخل در حریم بوده در صورتیکه راه آهن اجازه ابقاء آنها ندهد مالک آن ملزم است که آنها را از حریم راه آهن بردارد و اگر امتناع نماید راه آهن آنها برخواهد داشت و یا در صورت موافقت راه آهن ببهای عادلانه براه آهن واگذار میشود حریم راه آهن عبارت از ۱۷ متر فاصله بهر یک از دو طرف محور خط میباشد و تجاوز به محدوده ایستگاهها در حکم تجاوز بحریم خط آهن میباشد.

جزای نقدی مندرج در این ماده به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ هیات وزیران به ده (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) تا پنجاه (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال تعدیل شد.

ماده چهاردهم- نگاهداری و چراندن دام در حریم راه آهن ممنوع است و راه آهن مسئول خسارات وارده که از تلف آنها حاصل میشود نخواهد بود.

اگر از این راه خساراتی براه آهن وارد شود مالکین دامها در قبال راه آهن مسئول خواهند بود.

ماده پانزدهم- تا مسافت کمتر از پنجاه متر از خط آهن ساختن بناهایی که دارای سقف پوشالی باشد و خرمن نمودن کاه و علف و انبار نمودن مواد زود احتراق و زود اشتعال ممنوع است و متخلفین محکوم بتادیه غرامت از دویست تا دو هزار ریال خواهند شد.

جزای نقدی مندرج در این ماده به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ هیات وزیران به پنج (۵/۰۰۰/۰۰۰) تا سی (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال تعدیل شد.

ماده شانزدهم- هر یک از کارمندان راه آهن که متصدی راندن یا وظیفه دار تشکیل یا حرکت قطار میباشند لکومتیو- واگون [واگن]- درزین یا هر گونه وسیله نقلیه را که میداند معیوب است و در صورت سیر موجب مخاطره خواهد شد براه اندازد و یا بمناسبت وظیفه مانع تشکیل قطار و حرکت آن نشود بحبس تادیبی از ششماه تا سه سال محکوم می شود همین کیفر درباره کارمندانی که از معیوب بودن وسائل نقلیه مطلع و بر حسب وظیفه مکلف به آگاه ساختن مقامات مربوطه بوده و آن مقامات را مسبوق نساخته اند اعمال میگردد.

ماده هفدهم- رئیس قطار- راننده- ترمزبانان- سوزن بانان که برخلاف مقررات در موقع حرکت قطار تا رسیدن آن بمقصد یا در موقع حرکت و ورود قطار بایستگاه محل خدمت خود را ترک و یا وظیفه خود را انجام ندهند بحبس تادیبی از ششماه تا دو سال محکوم میشوند.

ماده هیجدهم- متصدیان حفظ ساختمان و بناهای مربوطه براه آهن یا آلات فنی آن که مسئول نگاهداری خط و نظارت ساختمانها و بطور کلی مامور حفظ اموال راه آهن اعم از فنی و غیر فنی میباشند اگر وظیفه خود را ترک کنند محکوم بحبس تادیبی از یکماه تا ششماه خواهند شد.

هر گاه بزه‌های مذکور در این ماده و دو ماده پیش منتهی بتصادم یا خروج قطار از خط و یا حادثه مهم دیگری بشود مرتکب بدو تا سه سال حبس مجرد محکوم خواهد شد و اگر در نتیجه حادثه کسی کشته شود بحبس با اعمال شاقه از سه تا ده سال محکوم میگردد.

در مورد این ماده و ماده ۱۷ در قسمتی که کیفر مرتکب حبس تادیبی مقرر شده است تعقیب بزه منوط بدرخواست بنگاه راه‌آهن می‌باشد.

ماده نوزدهم- اگر مأمورین راه‌آهن از مافوق خود که برای احتراز از خطر و حادثه راه‌آهن صادر شده تخلف کنند بحبس تادیبی از یکماه تا ششماه محکوم خواهند شد و چنانچه این تخلف منجر بحادثه راه‌آهن شود مرتکب بدو تا سه سال حبس مجرد محکوم میشود و اگر در نتیجه حادثه کسی کشته شود کیفر مرتکب حبس با اعمال شاقه است از سه تا ده سال.

ماده بیستم- هر گاه [هرگاه] کارمند راه‌آهن از ساختمانها- تجهیزات- کارخانه‌جات- تأسیسات ثابت و وسائط نقلیه و غیر آن نقشه- عکس یا اطلاعاتی که جنبه سری دارند و افشاء آن برخلاف مصالح راه‌آهن و یا مصالح عمومی کشور باشد بکسی بدهد و یا کسی را برای بدست آوردن چنین اسناد و مدارک کمک نماید در صورتی که عمل بزه شدیدتری نباشد بحبس مجرد از دو تا پنج سال محکوم میشود.

ماده بیست و یکم- چنانچه کارکنان لکومتیو اعم از راننده یا آتشکار و همچنین سایر کارمندان راه‌آهن که مسئول تأمین آمد و شد قطار هستند در غیر مورد مذکور در ماده ۶ مرتکب بی‌مبالاتی یا غفلت بشوند که منجر بزیان دولت علاوه بر جبران خسارت بحبس تادیبی از یکماه تا یک سال محکوم میشوند.

تبصره (الحاقی ۰۷, ۰۴, ۱۳۴۹)- تعقیب متهم در دادگستری موکول بشکایت راه‌آهن خواهد بود.

ماده بیست و دوم- کدخدایان و دهبانانی که بامر مقامات مربوطه مواظبت قسمتی از راه‌آهن بعهده آنها واگذار شده هر گاه در انجام ماموریت خود بی‌مبالاتی و یا غفلتی بنمایند که موجب شود کسی براه‌آهن خرابی وارد نماید بسه ماه تا سه سال حبس تادیبی محکوم میشوند.

ماده بیست و سوم- هر گاه اعمال مذکور در این قانون منتهی بنتایج قابل کیفری گردد که در این قانون پیش‌بینی نشده است مقررات سایر قوانین کیفری مجری خواهد بود.

ماده بیست و چهارم- وزارت راه میتواند ضمن آئین‌نامه که بموجب ماده ۴ قانون سازمان بنگاه راه‌آهن دولتی ایران مصوب ۱۲ مرداد ۱۳۱۴ اختیارتنظیم آن داده شده از نظر انتظام و انضباط کارهای راه‌آهن برای تخلف کارمندان راه‌آهن از مقررات یا دستورهای رؤسای مافوق در موارد لزوم از یک روز تا بیست روز حبس انضباطی پیش‌بینی نموده و آن آئین‌نامه را پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارد. طرز رسیدگی و مرجع شایسته نیز در آئین‌نامه مذکور معین خواهد شد

و این قانون که مشتمل بر بیست و چهار ماده است در جلسه سی و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و بیست بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

وزیر کشور - وزیر دادگستری

- برای عضویت در کانال تلگرام اخبار اینجا کلیک کنید →
- برای عضویت در خبررسان تلگرام اخبار اینجا کلیک کنید →
- برای عضویت و پیگیری صفحه اینستاگرام اخبار اینجا کلیک کنید →
- برای دریافت تازه ترین مطالب، در خبرنامه ایمیلی اخبار عضو شوید →

کتابفروشی تخصصی حقوق و وکالت

www.dadbazar.com